

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна газета.

Ціна примірника
6 сот.

На провінції
8 сот.

В зайнятих територіях 4 коп.

Виходить щодня рано
крім понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18— К.
півроку	9— "
чвертьроку	5— "
місяць	1-80 "

В краю і державі:

На рік	24— К.
півроку	12— "
чвертьроку	6— "
місяць	2-40 "

За границю:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В інших державах	40 фр.

еклямаційю вільні від поштової оплати. Рукописи приймаються лише оплачені, а звертається в біті важливіші застережені. — „Українське Слово“ продаються всі іра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції:
Львів, ул. Рука 3.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 60 сот., за стрічку а в оповістках 80 сот., в редакційній частині 1 К. відомлення про вінчання, заручини і т. д. 1-50 К. за стрічку найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 10 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платиться 50 сот.

Славянські партії а відокремлене Галичини.

Вчора в парламенті була нарада чеських державних мужів, в якій взяли участь всі партії, крім чеських радикалів. Ціллю наради була злука всіх партій. Як здається, переговори вже на укінченню і вже в сім тижні злука наступить. На провідника союзу має бути вибраний член аграрної чеської партії.

Нині перед полуднем в клубовім чеським льокалі аграрної партії відбуло ся за почином Українців і Словенців скликане зібрання представників усіх славянських партій, за винятком Поляків. Присутні були Чехи: Уржаль, Станек, Др. Странський і Тузар; Словінці: Др. Коросец, Др. Крек і Ярц; Румун Сіміоновіч і Українці Др. Триловський і Пегельський. Предметом наради було питання відокремлення Галичини. По представленню погляду Українців в тій справі, розпочала ся довша дискусія, котра однак не дала позитивного висліді, бо партії здержали ся з відношенням до мериторичної сторони справи. Однак загально признано, що управління питань зв'язаних з відокремленням Галичини може наступити лиш парламентарною дорогою.

Підчас наради зазначено зі сторони чеських послів, що вони тепер не в силі зпрецизувати свого відношення до тої справи, тому що саме тепер є в стадії заснованя спільної організації всіх чеських послів. Аж як се наступить можуть вони приступити до мериторичних нарад над біжучими питаннями.

Українці заявили, що вони, хоча займають з принципіальних причин іншу точку погляду, як чеські партії, тепер однак мають з ними спільні інтереси, бо Українці так само як Чехи мусять заявити ся проти всякого відокремлення галицького питання.

Світова війна.

Брусілов про положене.

Свого часу ми донесли коротко про те як генерал Брусілов, в розмові з кореспондентом „Таймса“ висловив ся про положене. Нині наводимо його слова в цілості:

„Теперішня війна уже покінчена, хоча треба буде ще якогось часу, аби наш противник прийшов до того самого переконання і щоби признав, що справа, за яку пролито діле море крові, програєна.

Операції переведені підчас літньої кампанії, означають, що правда тільки половину нашої головної задачі, не менше однак через те відобрали ми неприятелеви можливість атакowania нас і змусили його до таких операцій, яких би він певне не підняв добровільно. Всі зусилля, щоби присилувати нас до дефензиви на російським фронті, розбили ся завдяки хоробрости нашого війська. Виступлене Румунії, присилу-

вало неприятеля видовжити фронт на кількисот кілометрів і кинути його війська там, де він того не бажав. Що правда, і ми мусимо висилувати ся, щоб забезпечити наші крила, однак в нас подостатком людського матеріалу, підчас коли наш противник був ледви в силі вирівняти свої втрати ще перед виступленем Румунії. Як що Німці мають ще яку надію що нас поборють, то най знають, що найвищий шебель нашої могутности досягнемо аж в слідуємій літі, коли будемо мати до диспозиції численні і найкраще вишколені сили, яких не мали ми від початку війни.

Навіть в біжучім році мусили ми перевести офензиву з матеріалом менше пригожим і в значній відносно меншості що до неприятельської артилерії, а головню тяжких армат. В слідуємій році ми будемо мати тільки що і неприятельського матеріалу, а людський матеріал буде зростати з тягом війни. Моральність російського народу зросла протягом дволітньої війни і мое особисте переконанне таке, що на 100 Росіяні 99 є за веденем війни аж до повної перемоги.

Румунія вперше побачила грозу війни, і відчула болючо воєнні невдачі, однак не треба забувати, що за малою Румунією стоїть могутня Росія. Росія подбає за те, щоби не скривдили так Румунії, як скривджено Бельгії і Сербії. Я є уповажнений до публічної заяви, що почавши від царя, а скінчивши на останнім жовнірі, всі є за тим, щоби Румунії допомогти. Поможемо їй і підтримувати будемо всіми силами.

Не говорю для афекту, але з глибоким переконанем, що в короткім часі наші операції

ВІЛЬГЕЛЬМ БЕЛЬШЕ.

Природа і мистецтво.

(Кінець).

Ми усі, з рукою на серці, підлягаємо тому розумованню: „Як що людина невідільно належить природі, то тим самим уймаємо дещо з її гідности“. Природа здається нам чимось нагальним, безформним шматком матерії; сю думку підсовує нашій уяві власне се нещасливе слово: матерія. І власне се нагальне „щось“, тріумф над тонкістю в момент, коли признаємо, що природа поглинає людину зовсім і неподільно.

На жаль забуваємо на найпростішу істину, що се, що виявляєть ся повисше, мусіло істнувати вже низше, в основах і проєкті.

Коли ціла людина походить з природи, то значить, що природа від давен давних обіймала сю людину в своїх глибинах.

Усі його тонкості, усі його величності були в ній уже від віків. Природа власне виростає до велетенських розмірів, коли ми припишемо їй сотворене чоловіка.

Людина не стає чимось сирим, менше важним при тому вірному способі погляду, але підпорядковуєть ся висшій єдності, що відтепер обіймати ме крім того, що ми назвали „природою“, еще й усе людське, що находит ся в проєкті в лоні її перших хвилин існування.

Після тої думки не людина знижуєть ся до матерії (о скільки се слово має взагалі ще щось означати), але навпаки, матерія стає чимось, що криє в собі найвищі величності людської природи, уже в своїм заложеню. Ся думка, від якої сподію ся нової ери думки для ХХ. ст. — має отсе тепер також найбільшу вагу для сього питання мистецтва в природі.

Усюди еще отирає вона нові ворота. Коли усе, що живе походить по думці тієї думки розвою з мертвого, неорганічного, то в дословному значіню, не маємо уже нічого немертвого: душа, самопочування виявляють ся первісними прикметами матерії, увесь світ оживляєть ся аж до атому, бо з нічого не може ніщо повстати і що уявило себе висше, мусіло істнувати низше, низша природа не є бездушною брилою матерії, але засівом думки.

І се обіймає і найвищі прикмети нашого людського життя і цілу безліч речей, обнятих тим словом: „Мистецтво“.

Коли бачимо, що в людському умі, на вид естетичних, мистецьких гармоній проявляєть ся з елементарною силою радість, можемо прийняти без скрупулів, що і тут стрічаємо ся з якимсь загальним почуванням, питомим усій природі, що пре нас до естетичної гармонії, такий самий закон, як закон тяжести, що приказує кинутому каменеві упасти. Хто знає, чи спад того каміня не є вищим шеблем в тому законі гармонії, але менша з тим.

Отже всюди в природі бачимо не тільки повстане чоловіка, але і творчий гін, в безчисленних живих творах. Для чого не має і там проявляти ся сей закон? Те, що ми зовемо в своїй розважачій свідомості „Естетикою“, тво-

рить в глибинах планети сі величні хрустали, сі ледяні цвіти, красить крила метелика, прибирає сього малого первісника в величю, філігранну шкаралущу і шату панцирника в елегантний рисунок що красить його щитики і сидельця.

Вправді говоримо, що люди не тільки радять красою там, де її знаходять, але творять її ще самі: вони малюють, творять, komponують і се власне, ми кажемо, є властивим мистецтвом.

Але і тут стрічаємо ся з чимсь, що відповідає тому шаблеви природи, який зовемо „чоловіком“.

Панцирникови, безпосередно по народженю виростає на тілі панцир, чоловік, в міру потреби творить собі штучні панцирі, чоловік підняв ся від прирослого органу до знаряду самостійно зіставленого. Нова метода самостійного самстворення органів, почала ся власне тут, великий крок вперед в загальному розвитку. Так само дієть ся з мистецтвом. Естетичний закон природи вибігає в людини також поза власну зовнішню творчість, замість краскових крилець, що виростають метеликови вже в лоні матери, втискає його в руки кистку, різьбарське долото, перо і каже йому творити, так само як знаряди — Рафаелівські Мадонни, Мойсея Михайла Ангела і поезії Гетого.

Відмінна тільки дорога, сила та сама. Постійна сила природи — мистецтво — ділає тут. „Щось творить в мені“. Признавали часті навіть найбільші творці. „Щось“ а все-ж таки щось чуже. То була природа в нас, споконвічна учителька, що находит ся так само в хрустали як і в Мадонні Рафаеля.

на румунським фронті мусять змінити ся на краще.

Можу вас запевнити Пана, що наші союзники, будуть провадити і зимою почату літню кампанію, підчас коли наш неприятель мусить приготувити ся на цілковиту руїну краю і людського матеріалу“.

Зміна румунського фронту.

ЛЮГАНО. До „Corriere della Sera“ доносять з Парижа: Зміни в картині румунських боїв треба оправдати недостатками в задних полках румунських військ. Понад те розтяжність фронту і нерівність терену утруднює доставку потрібних підмог на zagrożені місця. Здається, що Фалькенгайм наступає знову з величезною нагальністю проти правого крила і не було б дива в тому, коли би Румуни були примушені кинути Орсову.

„Stampa“ пише: Вигляди говорять, що положення на румунському фронті знова змінилося. Втретє уже наступає ворог під Орсовою і в долині Шіль. Поза тим ворог одержав підмогу, внаслідок чого запевнив собі перевагу.

Мирові поголоски.

Дневник російських фінансистів „Виржевія Відомости“ пригадує ся над тим, що замість плянованої віддавна зимової російської офензивы в Петрограді чимраз частіше і завзятіше говорять ся про мир. Найцікавіше те, що цензура яка доси так завзято нищала всякі мирові поголоски, тепер заховує ся супроти них байдуже.

Росія підготовляє війну на 1917 р.

БЕРЛІН. „Nationalzeitung“ доносить з над російської границі: Російське міністерство війни почало роботу над підготовленням воєнної кампанії на 1917 рік. Саме тепер переводить ся покликана річника 1892 р. Половина того річника призначена на весняну офензиву 1917. Так само покликають ся 1899 р.

На основі особливого порозуміння з японським доставовим комітетом для піхотної і арматної амуніції і англійським амуніційним міністерством ввведено предвиджувані засоби амуніції на 1917 р.

Спростоване комунікату.

Бюро кореспонденційне доносить, що в комунікаті австро-угорського генерального штабу з 17. листопада с. р. на початку, замість „На схід від Предальського гостинця“ має бути „На схід від...“

Ворожий літак над Монаховом.

МОНАХІВ. Міністер війни повідомляє, що вчора о 1. год. в полудне появил ся над містом ворожий літак і скинув 7 бомб, які одна-

Сонце заходить над моїм озером. Прекрасні, нові блески шле до мене лід. Тут ближше, шовкова зелень, там далі де ледяні перця перспективічно зсовують ся в площину покриту інеем — дійсно магічний, рожевий блеск. В глибині співає німфа, звенить і протягаєть ся лід.

В таку годину так легко знаходить ся лучник поміж науковими поглядами на природу, а естетиком, мистецтвом.

Вічна разиря, непогамована суперечність має напаятувати того, що хоче погодити ті дві царини і хоче відчувати їх як єдність в собі самому! От се опирі з великого міста, що лежить там за легкою хмаркою диму на обрії. Там виображують собі природу на зразок машини, яка випиває кров живучого а ніколи сама не оживає, веначе ті тіни Гомерівських підземель. Де виображують собі мистецтво, як далеку від світа золотого рожеву хмарку, далеку, можливо далеку від того страшного повітря, повного крові і оливи машин. Як щось, що бачимо, як проноситься там за лісами, озерами і небом, наче ясний метеор, в хвилю, коли немилосердна дійсність підкидує нас найвище, на момент понад криші, тільки на те, аби ми розбили ся падучи о камінь.

Я не знаю тої природи, ані того мистецтва, вони для мене опирі а чи сї опирі сваять ся чи годять ся, мені однаково.

Моя природа згоджуєть ся з моїм мистецтвом,

(Кінець нариса. Слідє „Слово від переклада-ча“).

че не вирадили шкоди. Жертв в людях також не було. Літак відлетів на захід.

Довга війна.

ЛОНДОН. Парламентарні справоздавці зазначають, що характеристичним для вчорашніх нарад палати громад був погляд, що війна ще довго потриває.

З Греції.

АТЕНИ. Французький міністер Роке вручив грецькому міністрови війни меморіал з домаганням антанту, між иньшими в справі користування ся грецькими залізницями, як запоруку прихильного успосіблення Греції.

Далі домагаєть ся меморіал віддання частини артилерії, видалення осіб підозрілих о шпionство в користь Німеччини та обсадження союзниками неутральної області поміж новою а старою Грецією.

Російське звідомленє.

З 15. листопада.

Західний фронт: Над Нараївкою наше військо в околиці горбків на схід від Лапиці Долішньої перейшло до наступу і виперло ворога з наших ровів, які він обсадив по обох боках гостинця на південь від Славентина. Ми взяли бранців і здобули два скоростріли. Протинаступи ворога були безуспішні.

Румунський фронт: Семигородський фронт. На північ і на полудне від долини Ойтус кинули ся Румуни до наступу і відперли ворога, при чому полонили декількох бранців і здобули 3 скоростріли. В долинах рік Теюлю і Ію тривають далі завзяті наступи ворога.

Ворог дістав замітну підмогу свіжих німецьких військ. В кількох місцях вдало ся йому відперти румунські наступи.

В Добруджі нічого нового.

Важне для виселенців.

З канцелярії правної поради Товариства „Просвіта“ і „Сільський Господар“ у Львові подають до відома:

В справі виплати інвестиційних воєнних позичок і премій за засіви в частях краю обнятих знова ворожим наїздом держить ся Галицьке Воєнне Заведенє кредитове слідуєть мір:

Премії на засіви виплачує заведенє без огляду на положенє маєтності отже також на случай занятя її ворогом, о скільки лише засівів справді dokonано і факт сей через властиве Старство зістане потверджений.

Много наших рілників, яких в червні сего року постигла судьба виселенців, предложило ц. к. Старствам в означенім речинці, на приписаних формулярах, належито уосновані зголошення о виплату премії за озимі засіви з 1915 р. і за сегорічні весняні засіви.

В дуже многих случаях не зістали їм сї премії досі виплачені. Повинні отже виселенці, не гаючи, внести прошенє до Галицького Воєнного Заведення кредитового в Кракові о виплату залеглих премій.

В таких прошенях належить подати своє імя і назвиско, давнє і теперішнє місце перебування, ц. к. Старство, на руки якого внесено зголошення, час внесення його, скількисть обсяного поля, за яке належить ся премія.

Воєнні інвестиційні позички уділяє Галицьке Заведенє кредитове виключно на відбудову знищених війною господарств. З огляду на ту точну означену ціль не виплачує воно позичок в тих случаях, де осягненє сєї ціли є з гори виключене.

Відноситься ся се в першій мірі до маєтностей, які знова зістали обняті ворожим наїздом або лежать в безпосереднім сусідстві боевої лінії.

Руководячись однак вимогами справедливости, звертає Заведенє особам, які по одержанню премії і доповненню всіх її умовій приступили до відбудови господарства, грошеву суму, яку вони дійсно на цілі відбудови вже видали. Сего звороту можуть домагатись лише ті, яким воєнна позичка зістала уділена, але ще не виплачена.

Високість виданої суми треба виказати рахунками потвердженими ц. к. Старством.

Для прочих повітів східної Галичини виплачує Заведенє позички, згідно з одержаною інструкцією Міністерства скарбу лише тоді, коли є вони безумовно потрібні до переведення найкращіших інвестицій в цілі дальшого ведення господарства або для безпеки зібраних

плодів, зглядно для охорони самої субстанції перед цілковитим знищенням.

Заходить се тоді, коли прим. господарські будинки спалено, нема ані де знарядів примістити ані рілних плодів переховати, або коли дах зістав ушкоджений, а через ненаправленє даху заходить небезпека, що цілий дім уляже знищенню.

Продовженє військових реклямацій.

З Канцелярії правної поради Товариства „Просвіта“ і „Сільський господар“ у Львові подають до відома:

Міністерство війни на внесенє міністерства рілництва видало в справі продовженя військових реклямацій новий розпорядок з дня 7. листопада 1916 р.

Відноситься ся він до продовженя поза день 30. листопада 1916 р. реклямацій тих осіб:

1) які зістали звільнені на основі окружного розп. мін. війни ч 119.562/ех 16. (На тій підставі реклямувались самостійні рілники, їх рідні, їх помічники і доглядачі, лісний персонал і безумовно для рілництва потрібні ковалі, штельмахи і млинарі);

2) які зістали звільнені центральними військовими урядами. Відноситься ся се до реклямованих урядників і персоналу краєвих господарських товариств, рілничих стоваришень і спілок, молочарень і апровізаційних заведень.

Реклямації всіх тих осіб зістають продовжені на разі по день 31. грудня с. р. Жадних окремих прошенє о продовженє вносити не потрібно.

Повітові політичні влади, себто староства, потверджують продовженє реклямацій на реклямаційних грамотах.

Реклямації тих звільнених на основі розп. ад 1) наведеного, яких присутність є безумовно конечна для переведеня рілних і лісових робіт, можуть тимчасом бути продовжені аж по день 31. марта 1917 р.

До староства належить означенє осіб, які на дальше себто пова 31. грудня 1916 до 31. марта 1917 мають бути реклямовані. Робить ся воно на підставі свого одвічального узнання.

З сього слідує, що особи, які рефлектують на реклямацію поза 31. грудень, повинні внести або впрост або на руки своїх громадських урядів прошеня до староства, в яких виказували би, що їх полишенє при господарстві є конче потрібне.

Староства мають предложити до 20. грудня с. р. властивим повітовим доновлячим командам списи:

а) осіб, які до 31. марта 1917 мають бути реклямовані. Такі реклямовані позістають при своїм господарстві а староства потверджують їх дальше звільненє.

б) осіб, яких присутність при господарстві в часі зими є зайва, однак, які мають бути ужиті при весняній управі рілних і лісних господарств.

Ті ж особи мають 1. січня 1917 р. зголосити ся до військової служби, однак з огляду на те, що на весні можуть бути знов реклямовані, не можуть бути висилані до армії в полі.

Також особам, реклямованим центральними військовими урядами, може міністерство рілництва — на просьбу товариств, які їх реклямували — продовжити реклямації тимчасово по день 31. марта 1917 р.

Впрочім і до тих відносять ся постанови в горі наведені.

Що до реклямацій поза день 31. марта 1917 р., то до сего часу наступить загальна їх ревізія. Близні постанови будуть пізнійше оголошені.

ЛЯВАТР.

1741 — 1916.

15. листопада сього року минуло 175 літ з часу, як 1741 р. народив ся в Ціріху, основник фізіогноміки, як науки, Йоган Кастпер Ляватр, який виложив свої погляди в тій матерії в творі: „Фізіогномічні фрагменти для поширеня знаня людей і людської любови“ (Ліпськ 1775—8 р.).

Твір сей здобув Ляват рови широку популярність і безліч прихильників з найвисших літературних, наукових і артистичних кругів, поміж якими найшов ся і Гете, який одначе згодом охолов.

В тому творі пробував Ляватор уґрунтувати погляд, що характер людини можна вчитати із черг його профілю. Мимо насміхів над його методом багато жінок і мушкетерів бачило в ньому свого дорадника і повірника, а його подорож була одним тріумфальним походом.

Будучи священиком, писав поезії майже на виключно біблійні і духовні теми, „був релігійним містиком, сильно пересиченим пієтизмом, та з його містичним ідеалізмом еднався здоровий світовий зміст, не виключаючи пустоти і еґоїзму“.

Зеднане тих елементів вчинило його для деякого загадочною, таємною постатю, хоча був він тільки чоловіком духа, як багато творців.

Тій „таємності“ його індивідуальності треба приписати захоплене, з яким зустрівся він у Гетого, який однак небаром зрозумів, що помилився. Він почав не вистарчати геніальності „ваймарському Олімпійцеві“. До того ж не притягало Гетого роздвоєне в природі Ляватора між його духовним і змісловим світоглядом. Не обійшлося тут і без покривдження дивного мрійника, який впрочім не мав для Гетого ніякого слова крім одушевлення, коли він пише:

„Усе було духом і правдою, що говорив Гете зі мною. Геній без рівного собі, який блищить у всьому, за що він не візьметься. Він міг би бути королем“.

За те Гете, що зразу висловився про нього як про „найкрасшого, найбільшого, наймудрішого, найглибшого з усіх смертельних“, сказав про нього згодом, що „він обрізував себе і других“.

В самій речі на так строгий осуд Ляватор не заслуговував.

Як письменник, він мало талановитий і не оригінальний. В його біблійних творах бачимо вплив Кьопфштокера і других творців, хоча його „200 християнських пісень“ знаходить накладчиків ще й нині.

Великим однак осталося Ляватор в своїй методі фізіогноміки, яка не була без впливу й на самого Гетого, як природника.

Смерть Ляватора була трагічна. 1799 року пробив його французький жовнір і з рани тієї він вмер.

Характеризуючи його каже А. Бравзев-стлер:

„Не геній, але геніальна організація, не загадочний, але всесторонній, не великий, але всеж таки надзвичайний муж, що пробував себе в багатьох областях, не раз помилювався, що, коли після Гетого й других обманював, робив се неупереджено, в добрій вірі“.

М. Г.

НОВИНИ.

— Відзначене Українця. О. Андрій Гавришак духовник при золочівському полку кравецької оборони дістав відзнаку signum laudis за знамениту і повну пожертвовану службу перед ворогом.

— До відома пана комісара Грабовського. Найновіші картки на товщ видрукував матістрат тільки в польській мові.

— Львівські урядники небагом не будуть нарікати на брак товщу, бо будуть мусіти роздобути собі поросят та кормити їх як не в кухні то в пивниці, а то з тої причини, що доставлено їм (з „криміналу“) на зиму бульбу перемішану на половину з землею, а до того таку дрібоньку, що і сцизорию не обібрали б без небезпеки покалічення пальців. Тож за великі гроші набути бараболом мусять зужити на кормлене поросят, бо й так омасти і молока дасть Біг!

— Президент Думи. Як доносять з Петрограду президентом Думи вибрано знова Родзянко.

— Вибух в Архангельську. В наслідок вибуху шістьох пароходів з амуніцією в Архангельську згинув 150 людей а 650 ранених.

— Велика пожежа за янівською роґачкою. В четвер вночі вибухла за янівською роґачкою пожежа колишньої порохівні тепер складу різного дрантя. Дякуючи умілій праці по-

жарної сторожі і помочі бранців, пожежу зльоткалізовано так, що вона не поширилася на доколичні бараки. Згоріло багато бочок з оливою і мастагами до автомобілів. Шкода велика, на щастє однак нема жертв в людях.

— Жертва охрани. В Москві доконала охрана соромного вчинку. Товпа погромщиків, що стоїть на услугах охрани убила нагаями старовіського єпископа Михайла. Єпископ вертав до дому, коли в одному з заулків напали на нього поліційні агенти і побили зненавидженого їм єпископа. Єпископ пролежав до рана на улиці, найдено його безпритомного і відвезено до шпиталю де він помер.

— В справі вибракунаних військових коней зі шпиталів комунікує краєве товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові слідуюче:

Вибракунані військові коні не будуть на будуче як дотепер продавані через управи ц. і к. військових шпиталів в дорозі ліцитації, але будуть приділювані ц. і к. командам районним в цілі відпродажи їх між рільників даного району.

Всі зголошення, які вплинули до „Сільського Господаря“ о доставу вибракунаних військових коней, а дотепер незалагоджені, (товариство доставило до тепер вибракунані коні лише рільникам львівського повіта) відступив „Сільський Господар“ Краєвій Централі для господарської відбудови Галичини, яка по думці поручення ц. к. намісництва розішле їх до дотичних ц. і к. команд районних до евенуального узгодження.

Повідомляючи про се інтересованих, зазначає ся, що в будучині просьби о доставу вибракунаних коней військових до рільничих робіт зглядно просьби о закупно їх через потрібуючих господарів вносити належить безпосередно до дотичних ц. і к. районних команд.

Просьби такі належить вносити збірно від кружків зглядно філій краєвого товариства господарського „Сільський Господар“, передаючи головному товариству у Львові їх відписи в цілі евіденції і евенуального попертя у дотичних властей.

— З причини холери дробу і помору курий всякий вивіз з Галичини курий, гусий, качок і пантарок в стані живім або битих зістав здержаний, по думці приписів закона о заразних хворобах звірят.

— В справі денатурованого цукру для пчіл повідомляє краєве товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові загал пасічників, що всі подання о цукор, які наспіли безпосередно до Товариства, переслані зістали до краєвої централі для господарської відбудови Галичини.

Письмом з дня 10. падолиста б. р. ч. 5063/П. повідомила Централь відбудови, що подання ті відступила ц. к. Товариству рільничому в Кракові, яке полагодило висилку цукру.

Розсилка цукру денатурованого для пчіл вже розпочала ся. Ціна його льоко Краків без мішка виносить за 1 кілограм 50 сотаків.

Пасічники, які потребують цукру на прогодовуване пчіл (з весною), зволать негайно внести подання о цукор до ц. к. товариства рільничого в Кракові, площа Щепанська ч. 8., надсилаючи відписи до „Сільського Господаря“, Львів, вул. Зіморевича 20.

В цілі угоднення маніпуляції найлучше висилати збірні замовлення від кружків зглядно філій нашого товариства.

ЖЕРТВИ.

Виказ доходів і жертв на „Зелізного Лицаря“ Львова. Від дня 20. вересня до 8. падолиста 1916: Дохід за час від 20. до 30. вересня К 71-50, від 1. до 31. жовтня К 129.—, від 1. до 8. падолиста К 15.—. Стоваришене майстрів кравецьких у Львові К 50-00, решту належитости за телеграму К 1-44, дохід з надзвичайного видання за час від 15. вересня до 26. жовтня К 559-65, арест польовий, сконфісковані гроші К 430.—, жертва Староства в Яслі К 16-00, Староство в Раві руській К 10-00, Староство в Крошні К 18-40, за відзнаки „Зелізного Лицаря“ К 35-91, дохід з 1730 вступів по 20 с. для шкільної молодіжи К 347-80, за відзнаки „Зелізного Лицаря“ Староство в Любачеві К 20.—, Староство в Самборі К 20.—, Староство в Ліску К 21.—, за відзнаки для учеників К 1-20, за 60 відзнак проданих через поручника Райтнера К 60.—, за відзнаки Староство в Хрєнові К 20.—, фабрикант Едвард Гельвіг у Львові К 50.—, дохід з 9 концертів в каварні „Варшава“ К 952-77, Палаль Шмупер зі Сокаля К 50.—, Майстер лякерничий Йосиф Прухніцький у Львові К 50.—, Барбара Гайстленер К 200.—, Броніслав Яновскі К 6.—, Кухарська К 6.—, Др. Па-

пец К 10.—, дохід Кіна „Червоного Хреста“ К 4000.—. Фонд „Зелізного Лицаря“ разом за минувший час К 139.216-04

ОПОВІСТКИ.

Неділя, дня 19. падолиста 1916.

Нині: 19. падолиста гр.-кат. Павла, римокат. Ельзабети.

Завтра: 20. падолиста гр.-кат. Лазара, римокат. Фелікса.

Послідні вісти.

Заперечене поголосок про окремий мир з Росією.

ПЕТРОГРАД. Міністер заграничних справ вирадив до російських представників в державах антанту телеграму того змісту, що російське правительство не може не звернути уваги на поголоски, які завзято повторюють ся в пресі певних країв про бучімо таємні переговори поміж Німеччиною а Росією, які мають бути безустанно ведені в цілі довершення підписання окремого мира. Царське правительство привязує вагу до заяви в рішучий спосіб, що ті безосновні поголоски можуть тільки іти на руку ворожих країв. Росія ненарушимо удержить звязь зі союзниками, далека від думки окремого мира і поборюватиме спільного ворога в нічому не уступаючи аж до моменту наконечної побіди. Ніяки викрути ворога не зможуть змінити непохитного рішення Росії.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРИЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 18. падолиста 1916.

На східнім фронті.

Фронт генерала кавалерії архієпископа Карла:

Німецькі і австро-угорські війська поступають постійно на перід по обох боках Шилу, помімо найзавзятішого опору ворога. Також на схід від ріки Альти здобуто терен. На північний схід від Камполонґу не вдали ся завзяті ворожі наступи.

На семигородському фронті, в наслідок снігів і морозу, боева діяльність ослабла.

Фронт генерала пільного маршала князя Леопольда Баварського:

На Волині місцями живійша арматна боротьба.

На італійським і півд.-східнім фронті.

Не було зміни.

Заступник шефа Генерального штабу пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті.

Фронт пільного маршала баварського наслідн. престоло Рупрехта:

Англійська артилерія звернула свою діяльність проти наших становищ по обох берегах Анкр. Після огневого підготованя йшли Французи до сильних наступів на Селісель і південні лучні лінії; їх наступи зломали ся в нашому огні.

Фронт пруського наслідника престоло:

На північному фронті від Вердену і в одиноких відтинках Вогезів часами оживлена діяльність армат.

На балканським фронті.

Фронт генерала пільного маршала Макензена:

На лівому крилі німецько-болгарсько-турецької армії в Добруджі прийшло вчора до арматних боїв.

Фронт македонський:

Французькі наступи в долині на південь від Монастира і проти фронту поморанського полку ч. 43 на сніжистих схилах Черан, криваво відперто. День в день на південь від височини Чебель дня 15. с. м. здобули Сербі один з верхів.

Німецькі війська під проводом генерала фон Бельова взяли становище приступом назад. Цісар пошанував хороброго генерала іменований на шефа кур'я стрільців.

Перший генеральний квартир-майстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Всіх наук лікарських

Д-р Сильвестер Дрималик

ординуючий лікар „Народної лікарни“ і Захисту для воєнних сиріт у Львові.

Мешкає при вулиці Сикстуській ч. 50. партер.

Хорих приймає щоденно від 10—12 перед пол. і від 3—5 по полудні.

Дентистичне заведення

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Сикстуській ч. 17.

Виймоване зубів без болю і пильомбоване.

Штучні зуби з кавчуку і золоті.

Українськими Січовим Стрільцям роботи виконує за даром.

Зроблені роботи належать ся у якості Наса.

Адвокат краєвий

Др. Степан Баран

Львів, Ринок 10. I. поверх, (вхід з галерії).

Полагоджує справи цивільні і кримі, справи причинкові, військові, вносить представлення до повітових комісій причинкових і жалоби до ц. к. адміністраційного трибуналу у Відні.

Др. Ізидор

Др. Ізидор Голубович

переніс канцелярію з Тернополя і веде її

у Львові, ул. Руська ч. 3. I. пов.

Оголошення

Шукаю за своїм дяком евак. із Болшовець коло Галича Александром Ведичко, аби обіймив посаду дяка у мене і прошу подати мені адресу до него. о. Теофіл Костинин завідає в Грімні (Rummo) п. Комарно к. Львова. 1—3

Панночка - Українка в крайній нужді, має покінчену укр. торговельну школу, просить укр. суспільність о якенебудь заняття бюро для удержання свого життя! Зголошення в Редакції під адр. Шкв.

Хто знає, де перебуває о. Іван Калинський, парох з Острої коло Ніжнева, зволить повідомити ласкаво Зиневію Гарасевич у Вереви п. Николаїв н. Дієством. 2—3

Найновіше і найдешевше видане

Творів Тараса Шевченка

в двох томах (I. том, стор. 552. II. том, стор. 544) можна набути в Канцелярії Товариства „Просвіта“, Львів, ринок 10. Кожний том коштує 2 кор. 50 сот. в красній об'язаві або 2 кор. в оправі звичайній. І. л. поштовою рекомендовану пересилку треба додати 55 сот. По одержанню грошей з гори висилає ся на кождо подану адресу, також поштовою (Feldpost).

Краєвий Союз господарсько-торговельних Спілок, у Львові, вул. Зіморевича ч. 20. закуповує солону і сіно в більшій кількості льоко село. Просить ся о оферти враз з прібками і заподане кількості сіна. Філії і Круги „Сільського Господаря“ просить ся заподати збірні оферти. 2—2

Опаски на пропуклини пупця, живота і пахвини. Опаски червоні для пань. Цінники даром. М. Л. Подлячек, Самбір 25. 6—6

АРТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ РИТІВНИЧЕ
найдешевша фабрика кавчукових штампів

Д. ВАЙСА
у Львові вул. Сикстуська ч. 13.

виконує гарно всі ритівничі роботи з металю, литі і прасовані.

Таблиці і шильди литі в різних металах, адреси до машин і на двері, надгробні таблиці, назви вулиць і числа на доми.

Всі замовлення виконують ся в якнайкоротшім часі.

В руках кожного Громадянина

що думає о будучині,

повинні найти ся отсі необхідні в теперішній час видання „Технічної Комісії“ при Товар. „Сільський Господар“.

1. Відбудова знищених сіл, ч. I. Ціна 50 сот., з поштовою пересилкою 58 сот.
2. Відбудова знищених сіл, ч. II. „Українська Загорода“. Проекти хат і будинків господарських. Ціна 3 К., з пошт. пересил. 3'66 К.
3. Відбудова знищених сіл, ч. III. „Українська Загорода“. Проекти приходять і читалень. Ціна 3 К. з поштовою пересилкою 3'66 К. Всі три часті коштують з пошт. перес. 7'20 К.

Кожний Парохіяльний і Громадський Уряд, кожда наша організація (Філія, Кругок, Читальня) повинні прийти в посідане сих вартних видань.

Замовляти на адресу:

Технічна Комісія,

у Львові, ул. Зіморевича ч. 20.

Спішіть ласк. замовити малі календарці!

Часове звільнене і урльопоране від війська.

на
1917
рік

на
1917
рік

Інформаційний для родин. Богато інформацій військових. Права родин покликаніх до війська, паспортів, комітетів і т. и. Ціна 30 сот.

Жовтєвський. Права У. С. С. і жовтєвців. Жартівки, Співанки, Записки і и. Ціна 20 сот.

Шкільний для молодіжних шкіл. Студент. запис. інформація, і и. Ціна 20 сот.

У всіх календарях нові тарифи поштові, стемплів, міри і ваги гроші і т. и.

Додаток: На кожних 10 шт. додаток 2 шт., на 100 шт. дод. 25 шт., на 500 — дод. 150 шт. Висилка заготовку або в марках з гори. На пересилку просить ся залучити відповідну квоту. Наклад невеликий.

А. Березовський, Львів, Карпінського 19.

4—6

**VIII. Звичайні
Загальні збори**
**Міщанського - ремісничо - промислового
Союзу Кредитового**

Стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові відбудуть ся в неділю, дня 17. грудня 1916 о год. 11 перед полуднем в власнім льокалі при ул. Руській ч. 3. I. п. з отрим порядком нарад:

- 1) Відчитане протоколу з послідних Загальних Зборів.
- 2) Звіт Дирекції за адміністраційні роки 1914 і 1915.
- 3) Звіт Контрольної Комісії з внесенням о уділене абсолюторії.
- 4) Розділ чистих зисків.
- 5) Вибір шістьох членів Ради Надзираючої і двох заступників § 23. статута.
- 6) Внески і запити членів.

В. Нагірний
председатель

М. Стефанівський
секретар

Купуйте і замовляйте!

Календарець „РУСАЛКА“

Ціна: штука 30 сот. (почт. 35 сот.)

10 штук з пошт. оплатою	К	3'—
25 „ „ „	„	7'20
50 „ „ „	„	13'50
100 „ „ „	„	25'00

Від 25—100 шт. поручено (рекомендовано)

Печатається відривний денний

календар на 1917 р. :: ::

Замовлення приймає:

А. ОКПИШ, Львів, Ринок число 36.

ПОРТРЕТИ

Франко Мазепа
Мазепа по Шептицький
Шептицький 50 сот. Франко

Всі три портрети однакового формату. Замовляти можна найменше по 5 примірників. На звичайне порто належить зложити 30 сот., на рекомендоване 55 сот. Замовлення і гроші висилати на адресу: Канцелярія Товар. „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10.

Не минайте а перечитайте!

Чи варто за невеликі гроші в тих тяжких часах розвеселити ся?

Певно кождий скаже, що варто.

За 1 К. 80 сот. можна 900 рази засміяти ся!

Саме тепер вийшла обемиста книжка (дев'ять аркушів друку), котра містить в собі 900 словами дев'ятьсот

Дотепів, вигадок і жартів.

Хто хоче розвеселити ся, а таких в теперішніх часах буде певно багато, нехай чимскорше спровадить собі сю книжку, бо задля великої дорожнї і браку паперу наклад зглядно невеликий. Сю справді на часі книжку видало Товариство „Просвіта“. Канцелярія Товариства у Львові (Ринок ч. 10) висилає її безплатно тому, хто приїде переказом на саму книжку і К 80 с. (Члени „Просвіти“, що заплатили вкладку, платять тільки 1 кор. 30 сот.), а на рекомендовану пересилку 35 сот.

Оправлений в полотно примірник коштує без поштової пересилки о 50 сот. більше.

Радимо спішити ся!

При полагоджуванню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.